

CÁC YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC CHUYỂN ĐỔI SỐ CHO GIÁO VIÊN TIẾNG ANH Ở CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGHỀ NGHIỆP (TVET SCHOOLS) HIỆN NAY

Trần Thị Sim

Khoa Ngoại ngữ - Trường Cao đẳng Công nghệ cao Hà Nội

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở giáo dục và đào tạo nghề nghiệp chịu tác động bởi nhiều yếu tố khác nhau. Bài viết phân tích các yếu tố cơ bản ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh trong giáo dục nghề nghiệp hiện nay. Trên cơ sở đó, nghiên cứu góp phần cung cấp cơ sở khoa học cho việc hoạch định và tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số một cách hiệu quả, phù hợp với đặc thù đào tạo nghề nghiệp.

Từ khóa: Quản lý giáo dục; bồi dưỡng giảng viên; năng lực chuyển đổi số; giảng viên tiếng Anh; giáo dục nghề nghiệp.

FACTORS AFFECTING THE MANAGEMENT OF DIGITAL TRANSFORMATION CAPACITY TRAINING FOR ENGLISH TEACHERS IN CURRENT VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING INSTITUTIONS (TVET SCHOOLS)

Abstract: In the context of digital transformation and international integration, the management of digital transformation competency training for English teachers in vocational education and training institutions is affected by various factors. This paper analyzes the fundamental factors influencing the effectiveness of managing digital transformation competency training for English language instructors in vocational education today. Based on this, the study contributes to providing a scientific basis for planning and organizing effective digital transformation competency training activities, tailored to the specific characteristics of vocational training.

Keywords: Educational management; instructor training; digital transformation competency; English language instructors; vocational education.

Nhận bài: 17/11/2025

Phản biện: 17/12/2025

Duyệt đăng: 21/12/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chuyển đổi số đang trở thành xu thế tất yếu trong giáo dục và đào tạo nghề nghiệp (TVET), tác động trực tiếp đến mục tiêu, nội dung và phương thức đào tạo. Trong bối cảnh đó, giảng viên tiếng Anh giữ vai trò quan trọng trong việc phát triển năng lực nghề nghiệp và khả năng hội nhập của người học. Tuy nhiên, hiệu quả quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho đội ngũ giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở TVET chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố từ con người, tổ chức đến môi trường và chính sách. Vì vậy, việc nghiên cứu, xác định các yếu tố tác động là yêu cầu cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả quản lý bồi dưỡng trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung các yếu tố tác động đến quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở TVET

2.1.1. Xu thế hội nhập quốc tế, phát triển khoa học công nghệ và yêu cầu của thị trường lao động

Xu thế hội nhập quốc tế và sự phát triển nhanh chóng của khoa học công nghệ đang tác động mạnh mẽ đến giáo dục nghề nghiệp, trong đó có quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho

giảng viên tiếng Anh. Các chuẩn mực quốc tế về đào tạo, yêu cầu về năng lực số và khả năng sử dụng ngoại ngữ trong môi trường nghề nghiệp ngày càng cao. Điều này tạo cơ hội để các cơ sở TVET tiếp cận mô hình, phương thức đào tạo tiên tiến và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên. Đồng thời, đây cũng là động lực thúc đẩy công tác bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh của công nghệ và yêu cầu ngày càng khắt khe của thị trường lao động cũng đặt ra áp lực lớn đối với công tác quản lý bồi dưỡng. Nếu nội dung và phương thức bồi dưỡng không kịp thời đổi mới, năng lực chuyển đổi số của giảng viên tiếng Anh sẽ nhanh chóng lạc hậu so với yêu cầu thực tiễn. Do đó, quản lý bồi dưỡng cần bám sát xu thế phát triển khoa học công nghệ và nhu cầu của thị trường lao động để điều chỉnh kịp thời mục tiêu, nội dung và hình thức bồi dưỡng. Đây là yếu tố then chốt bảo đảm tính cập nhật và hiệu quả của hoạt động bồi dưỡng trong giáo dục nghề nghiệp hiện nay.

2.1.2. Chính sách, định hướng của Nhà nước và cơ quan quản lý về chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp

Các chủ trương, chính sách và văn bản chỉ đạo của Nhà nước và các cơ quan quản lý chuyên ngành về chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp là cơ sở pháp lý quan trọng chi phối toàn bộ hoạt động quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh. Những định hướng chiến lược, mục tiêu và lộ trình chuyển đổi số tạo khuôn khổ để các cơ sở TVET xây dựng kế hoạch, nội dung và hình thức bồi dưỡng phù hợp. Khi chính sách được ban hành kịp thời, rõ ràng và nhất quán, công tác quản lý bồi dưỡng sẽ có cơ sở triển khai đồng bộ và hiệu quả. Đây là yếu tố bảo đảm tính hợp pháp và định hướng lâu dài cho hoạt động bồi dưỡng.

Ngược lại, nếu chính sách thiếu cụ thể, chồng chéo hoặc chưa theo kịp thực tiễn chuyển đổi số, việc quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh sẽ gặp nhiều khó khăn. Sự thiếu thống nhất trong chỉ đạo có thể dẫn đến lúng túng trong xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện ở các cơ sở TVET. Do đó, việc cụ thể hóa các chủ trương, chính sách chuyển đổi số thành các hướng dẫn phù hợp với giáo dục nghề nghiệp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đây là điều kiện để công tác quản lý bồi dưỡng được triển khai có hệ thống, minh bạch và bền vững.

2.1.3. Cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ và hệ thống học liệu số của cơ sở TVET

Cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ và hệ thống học liệu số là nền tảng vật chất – kỹ thuật trực tiếp phục vụ hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở giáo dục và đào tạo nghề nghiệp. Hạ tầng công nghệ hiện đại, ổn định cùng với các trang thiết bị dạy học số như phòng học thông minh, hệ thống quản lý học tập (LMS), phần mềm dạy học và kho học liệu số tạo điều kiện để giảng viên vừa học tập, vừa thực hành trong quá trình bồi dưỡng. Khi các điều kiện này được bảo đảm, hoạt động quản lý và tổ chức bồi dưỡng sẽ thuận lợi, liên tục và đạt hiệu quả cao. Ngược lại, hạ tầng công nghệ yếu kém sẽ làm giảm tính khả thi và hiệu quả của các chương trình bồi dưỡng.

Bên cạnh đó, hệ thống học liệu số phong phú, cập nhật và phù hợp với dạy học tiếng Anh nghề nghiệp có vai trò quan trọng trong việc nâng cao

chất lượng bồi dưỡng. Học liệu số giúp giảng viên chủ động tiếp cận tri thức mới, thực hành thiết kế bài giảng và triển khai các phương pháp dạy học trên nền tảng số. Nếu cơ sở TVET thiếu học liệu số hoặc học liệu không đáp ứng yêu cầu chuyên môn, giảng viên sẽ gặp khó khăn trong quá trình tự học và vận dụng kết quả bồi dưỡng. Do đó, việc đầu tư, nâng cấp cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ và phát triển hệ thống học liệu số là yếu tố tác động quan trọng đến hiệu quả quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh hiện nay. Công tác quản lý cần giải quyết mâu thuẫn giữa yêu cầu bồi dưỡng ngày càng cao với điều kiện hạ tầng công nghệ còn chưa đồng bộ, thiếu ổn định ở nhiều cơ sở giáo dục nghề nghiệp.

Việc đầu tư, khai thác và sử dụng hiệu quả hệ thống học liệu số đòi hỏi nhà trường phải có kế hoạch quản lý dài hạn, tránh tình trạng đầu tư dàn trải nhưng thiếu tính liên thông và cập nhật. Đồng thời, quản lý bồi dưỡng phải chú trọng xây dựng cơ chế phối hợp giữa đầu tư cơ sở vật chất với bồi dưỡng kỹ năng khai thác, sử dụng công nghệ và học liệu số cho giảng viên, bảo đảm các điều kiện vật chất thực sự phát huy hiệu quả trong nâng cao năng lực chuyển đổi số.

2.1.4. Sự phối hợp giữa Ban Giám hiệu, các phòng ban chức năng và khoa (bộ môn) tiếng Anh

Quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số là nhiệm vụ mang tính liên ngành trong các cơ sở giáo dục và đào tạo nghề nghiệp, đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa Ban Giám hiệu, các phòng ban chức năng và khoa (bộ môn) tiếng Anh. Ban Giám hiệu giữ vai trò chỉ đạo, định hướng và điều phối chung; các phòng ban chức năng chịu trách nhiệm tham mưu, tổ chức và bảo đảm các điều kiện cần thiết; trong khi khoa tiếng Anh trực tiếp triển khai nội dung bồi dưỡng gắn với đặc thù chuyên môn. Mức độ phối hợp đồng bộ giữa các chủ thể này quyết định tính thống nhất trong mục tiêu, nội dung và phương thức bồi dưỡng. Sự phối hợp hiệu quả giúp tránh tình trạng chồng chéo, hình thức hoặc triển khai rời rạc trong quản lý bồi dưỡng.

Ngược lại, nếu sự phối hợp giữa các bộ phận thiếu chặt chẽ, công tác bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh dễ rơi vào tình trạng thiếu thống nhất và kém hiệu quả. Việc Ban Giám hiệu chỉ đạo chưa quyết liệt, phòng ban chức năng hỗ trợ chưa đầy đủ hoặc khoa tiếng Anh xây dựng nội dung bồi dưỡng chưa sát thực

tiền đều ảnh hưởng đến chất lượng bồi dưỡng. Do đó, quản lý bồi dưỡng cần đặt trọng tâm vào việc thiết lập cơ chế phối hợp rõ ràng, phân công trách nhiệm cụ thể và tăng cường trao đổi thông tin giữa các đơn vị. Đây là điều kiện quan trọng để hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số được triển khai đồng bộ, hiệu quả và bền vững trong các cơ sở TVET.

2.1.5. Trình độ, năng lực và phẩm chất của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục nghề nghiệp

Cán bộ quản lý giữ vai trò then chốt trong việc hoạch định chiến lược, xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở giáo dục và đào tạo nghề nghiệp. Trình độ chuyên môn, hiểu biết về chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp và năng lực quản lý của đội ngũ cán bộ quản lý quyết định mức độ đúng đắn của các chủ trương, kế hoạch và phương thức tổ chức bồi dưỡng. Khi cán bộ quản lý có tầm nhìn chiến lược và nắm vững đặc thù đào tạo nghề nghiệp, hoạt động bồi dưỡng sẽ được triển khai có trọng tâm, phù hợp với thực tiễn. Ngược lại, hạn chế về năng lực quản lý và hiểu biết về chuyển đổi số sẽ làm giảm hiệu quả và tính bền vững của công tác bồi dưỡng.

Phẩm chất đạo đức, tinh thần trách nhiệm và khả năng truyền cảm hứng của cán bộ quản lý cũng là yếu tố tác động quan trọng đến hiệu quả quản lý bồi dưỡng. Cán bộ quản lý có trách nhiệm, gương mẫu và chủ động đổi mới sẽ tạo động lực, niềm tin cho giảng viên tiếng Anh tích cực tham gia bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số. Khả năng lắng nghe, hỗ trợ và đồng hành của cán bộ quản lý giúp giảng viên yên tâm triển khai các hoạt động đổi mới trong dạy học tiếng Anh nghề nghiệp. Công tác quản lý bồi dưỡng đòi hỏi đội ngũ cán bộ quản lý không chỉ nắm vững nghiệp vụ quản lý giáo dục mà còn phải được bồi dưỡng thường xuyên về chuyển đổi số để có đủ năng lực định hướng, chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Bên cạnh đó, việc thiếu tầm nhìn chiến lược hoặc hạn chế trong năng lực lãnh đạo số sẽ dẫn đến tình trạng bồi dưỡng mang tính phong trào, thiếu chiều sâu và không gắn với mục tiêu phát triển đội ngũ. Vì vậy, quản lý bồi dưỡng cần đặt ra yêu cầu nâng cao năng lực chuyển đổi số, trách nhiệm và phẩm chất nghề nghiệp của chính đội ngũ cán bộ quản lý, coi đây là điều kiện tiên quyết để bảo đảm hiệu quả và tính bền vững của hoạt động bồi dưỡng trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp.

2.1.6. Trình độ chuyên môn, kỹ năng công nghệ và phẩm chất nghề nghiệp của giảng viên tiếng Anh

Giảng viên tiếng Anh là trung tâm của quá trình bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số, đồng thời là chủ thể trực tiếp tiếp nhận và vận dụng kết quả bồi dưỡng vào thực tiễn giảng dạy. Trình độ chuyên môn vững vàng về ngôn ngữ và phương pháp dạy học tiếng Anh nghề nghiệp là điều kiện tiên quyết để giảng viên tích hợp hiệu quả công nghệ số vào bài giảng. Nền tảng kỹ năng công nghệ và khả năng sử dụng các công cụ số, nền tảng dạy học trực tuyến, học liệu số có ảnh hưởng trực tiếp đến mức độ tiếp thu và phát triển năng lực chuyển đổi số của giảng viên. Nếu giảng viên thiếu kiến thức nền hoặc hạn chế về kỹ năng công nghệ, quá trình bồi dưỡng sẽ gặp nhiều khó khăn và kém hiệu quả.

Các phẩm chất nghề nghiệp như tinh thần đổi mới, sáng tạo, thái độ tích cực với công nghệ và sự sẵn sàng thích ứng với thay đổi giữ vai trò đặc biệt quan trọng đối với hiệu quả bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số. Giảng viên tiếng Anh có ý thức học tập suốt đời, chủ động cập nhật tri thức và công nghệ mới sẽ dễ dàng tiếp cận, vận dụng các nội dung bồi dưỡng vào dạy học tiếng Anh nghề nghiệp. Ngược lại, tâm lý ngại thay đổi, thiếu chủ động hoặc e dè trước công nghệ sẽ làm giảm hiệu quả bồi dưỡng, thậm chí tạo ra rào cản trong quá trình đổi mới dạy học. Do đó, trình độ chuyên môn, kỹ năng công nghệ và phẩm chất nghề nghiệp của giảng viên tiếng Anh là yếu tố tác động quan trọng đến chất lượng quản lý và kết quả bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số trong các cơ sở TVET. Việc quản lý bồi dưỡng năng lực cho giảng viên cần giải quyết sự chênh lệch về trình độ chuyên môn và kỹ năng công nghệ giữa các giảng viên, tránh cách tiếp cận bồi dưỡng đồng loạt, thiếu phân hóa. Bên cạnh đó, việc một bộ phận giảng viên còn hạn chế về kỹ năng công nghệ hoặc chưa sẵn sàng đổi mới đòi hỏi công tác quản lý phải thiết kế nội dung, phương thức bồi dưỡng phù hợp, mang tính hỗ trợ và dẫn dắt. Đồng thời, quản lý bồi dưỡng cần chú trọng tạo môi trường khuyến khích đổi mới, nuôi dưỡng tinh thần học tập suốt đời và động lực tự hoàn thiện nghề nghiệp của giảng viên tiếng Anh, coi đây là yếu tố quyết định để nâng cao hiệu quả và tính bền vững của quá trình bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số.

2.1.7. Nhận thức, động cơ và tinh thần tự học, tự bồi dưỡng của giảng viên tiếng Anh

Nhận thức đúng đắn về vai trò của chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp giúp giảng viên tiếng Anh nhìn nhận bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số như một yêu cầu tất yếu và là cơ hội để phát triển nghề nghiệp lâu dài. Khi giảng viên hiểu rõ mối quan hệ giữa năng lực chuyển đổi số với chất lượng dạy học tiếng Anh nghề nghiệp, họ sẽ có thái độ tích cực và chủ động tham gia các hoạt động bồi dưỡng. Động cơ học tập đúng đắn giúp giảng viên không chỉ tham gia bồi dưỡng để hoàn thành nhiệm vụ mà còn hướng tới nâng cao năng lực nghề nghiệp thực chất. Đây là yếu tố có tác động trực tiếp đến mức độ tiếp thu và hiệu quả của quá trình bồi dưỡng.

Tinh thần tự học, tự bồi dưỡng của giảng viên tiếng Anh giữ vai trò quyết định trong việc duy trì và phát triển năng lực chuyển đổi số một cách bền vững. Giảng viên có ý thức tự giác nghiên cứu tài liệu, chủ động thực hành và tìm tòi các công cụ, phương pháp công nghệ mới sẽ tạo ra

sự chuyển biến rõ rệt sau bồi dưỡng. Ngược lại, nếu giảng viên tham gia bồi dưỡng với tâm lý đối phó, thiếu mục tiêu rõ ràng và không duy trì hoạt động tự học, năng lực chuyển đổi số khó được hình thành một cách thực chất. Vì vậy, công tác quản lý cần chú trọng xây dựng môi trường học tập tích cực, khuyến khích tinh thần tự học và học tập suốt đời của giảng viên tiếng Anh trong các cơ sở TVET.

III. KẾT LUẬN

Quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh ở các cơ sở giáo dục và đào tạo nghề nghiệp chịu tác động của nhiều yếu tố từ con người, tổ chức đến môi trường chính sách và bối cảnh xã hội. Việc nhận diện đúng và đầy đủ các yếu tố tác động là cơ sở quan trọng để nâng cao hiệu quả quản lý bồi dưỡng trong bối cảnh chuyển đổi số. Kết quả nghiên cứu góp phần cung cấp luận cứ khoa học cho việc xây dựng và triển khai các giải pháp quản lý bồi dưỡng năng lực chuyển đổi số cho giảng viên tiếng Anh trong giáo dục nghề nghiệp hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (2023), Chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp Việt Nam, Nxb Lao động – Xã hội, Hà Nội.
- European Training Foundation (ETF) (2022), Digital Transformation of Vocational Education and Training, Luxembourg.
- Nguyễn Hữu Huy Nhật (2021), “Năng lực số của giảng viên trong bối cảnh giáo dục đại học Việt Nam”, Tạp chí Khoa học Giáo dục, (174), tr. 15-22.
- OECD (2021), Teachers as Designers of Learning Environments in the Digital Era, Paris.
- World Bank (2020), Reimagining Human Connections: Technology and Innovation in Education, Washington, D.C.